

Wetenschappelijke Advies Commissie Productverbetering

Oordeel inzake

Suikers en zout in groenteconserven - Deel 2
(ingediend door FNLI, CBL, VIGEF)

Utrecht, 8 november 2017
(laatst gewijzigd op 21 november 2017)

Inleiding

Het voorstel 'Suikers en zout in groenteconserven – Deel 2' is beoordeeld door de Wetenschappelijke Adviescommissie Productverbetering (WAC) op 8 november 2017. Het voorstel is een vervolg op deel 1- enkelvoudige groenteconserven, die de WAC beoordeeld heeft op 20 april 2017. Een deel van de tekst uit deel 2 is gekopieerd uit deel 1 en is daarbij niet gewijzigd. De WAC heeft zich bij de beoordeling gericht op de nieuwe informatie, die geel gemarkeerd is.

Het concept oordeel op basis van de discussie in de vergadering is aan de aanwezige commissieleden toegestuurd voor schriftelijke commentaar. Alle aanwezige leden hebben deze beoordeling op 20 november 2017 geaccordeerd. Twee commissieleden konden niet aanwezig zijn op de vergadering, maar hebben van tevoren een schriftelijk oordeel ingediend dat is meegenomen tijdens de discussie.

De beoordeling

Het voorstel is getoetst aan de hand van de toetsingscriteria uit de bijlage van de Terms of Reference. **Het eindoordeel van de WAC staat op pagina 3/4.**

1. *De doelstelling van de verbetering van de productsamenstelling*

In het voorstel worden maximumnormen voorgesteld voor het suiker- en zoutgehalte van een deel van de groenteconserven, te weten de "enkelvoudige groenten (champignons), groenterecepturen, enkelvoudige peulvruchten en fruit (appelmoes)". De keuze voor producten is afhankelijk van de oogst. Er zijn nog een aantal groenteconserven die nu nog buiten de afspraak vallen, voor deze producten komt nog een derde voorstel.

Met deze afspraak wordt beoogd in een periode van 1 jaar de hoeveelheid zout met 20-60% te reduceren en geen suiker meer toe te voegen aan enkelvoudige groenten en peulvruchten. Samen met de groenteconserven uit de vorige afspraak wordt volgens de indieners 80-90% van de categorie aangepakt.

1.1 *De keuze van producten*

De manier waarop de keuze van producten is omschreven is op zich goed. Maar, het kost de WAC onnodig veel tijd (en zoekwerk) om overzicht te hebben van de gehele categorie en uit te puzzelen welke producten niet onder de afspraken vallen. Dit is belangrijk om de ambitie goed te kunnen

inschatten. Kunnen de indieners deze informatie (vooral welke producten buiten de afspraak vallen) standaard opnemen in de afspraken?

Ook de beschrijving van de producten waarvan het suikergehalte wordt verlaagd, kan specifiek bij 1.1. Graag duidelijk weergeven voor welke producten toegevoegd suiker er helemaal uitgaat of dat nog een deel toegevoegd mag worden en waarom (pagina 7).

Om deze redenen is de onderbouwing beoordeeld als matig.

De WAC mist in deze categorie: tomaten in blik, groenten in zoetzuur. Komen deze ook in deel 3?

En komt er een aparte afspraak voor de fruitconserven, aangezien deze afspraak specifiek gaat om appelmoes en niet over de andere fruitconserven op siroop? Waarom zijn deze nu niet meegenomen in het voorstel?

1.2 *Inzicht in de huidige samenstelling van de producten*

De manier waarop de huidige samenstelling is beschreven heeft de WAC beoordeeld als goed. Opmerkingen van de WAC:

- De Excel tabel is inzichtelijk, maar niet volledig. Specifieke vragen/onduidelijkheden zijn doorgegeven aan de indieners.
- De gebruikelijke grafieken geven altijd een goed overzicht van de spreiding, maar waren in eerste instantie niet meegeleverd. Op verzoek van de WAC zijn deze nog opgenomen in het voorstel.
- In de tekst graag verduidelijken of het om totaal of toegevoegd zout gaat.

1.3 *De mate van reductie*

De manier waarop de mate van reductie is beschreven is goed, maar roept de nodige discussie/vragen bij de WAC op. Een daarvan is dat het niet duidelijk is waarom voor appelmoes de suikernorm per product verschilt. De indieners hebben in een reactie schriftelijk laten weten 'dat er geen sprake is van een variabele maximumnorm, maar dat er een vaste maximumnorm van 15 gram suikers is ingesteld. De WAC vindt het verder wel positief dat er zowel een norm is voor toegevoegd als totaal suiker.

De reductiepercentages lijken in dit voorstel ambitieuzer, maar dat is te verklaren doordat een andere rekenmethode wordt toegepast dan voorheen gebruikelijk: het percentage reductie wordt nu berekend ten opzichte van de hoogste waarde in de markt in plaats van het gemiddelde. Ook met de gecorrigeerde reductiepercentages, heeft de WAC de mate van reductie beoordeeld als goed. De normen bevinden zich onder de huidige waarden in de markt. De afspraak voor enkelvoudige peulvruchten is zelfs ambitieus te noemen, omdat de normen strenger zijn dan de criteria van de Schijf van Vijf.

De afgesproken normen zijn goed onderbouwd met consumententesten, gebaseerd op gelijkblijvende of hogere smaakwaardering, waardoor de WAC de onderbouwing beoordeeld heeft als goed.

De WAC heeft verschillen geconstateerd in percentage reductie/hogste waarde/maximum norm zoals vermeld in het voorstel en die van de onlangs verstuurd nieuwsbrief van VIGEF. De WAC heeft dit aan de indieners gemeld. De WAC adviseert om zorgvuldig om te gaan met deze gegevens gezien de aandacht die de media eerder gehad hebben voor de gemelde resultaten in deze categorie.

1.4 Het aantal te herformuleren producten

Alle producten bevinden zich boven de gestelde maxima voor zout en zullen het gehalte moeten verlagen. Daarom heeft de WAC dit onderdeel beoordeeld als goed.

Voor suiker stond in eerste instantie niet beschreven om hoeveel producten het gaat. Op verzoek van de WAC is dit nog opgenomen in het voorstel.

1.5 Het marktaandeel van de te herformuleren producten binnen de Productgroep

De WAC waardeert dat de indieners aangeven welk deel van de eigen producten ze aanpakken. Daarmee heeft de WAC echter nog geen duidelijkheid op wel deel van het totale assortiment in deze categorie de afspraak betrekking heeft. De WAC constateert dat dit een terugkerend probleem is bij veel voorstellen. De WAC ziet daarom uit naar het moment waarop de voorstellen worden uitgebreid met informatie over verkoopvolumes en een duidelijke omschrijving van het aandeel van de producten die onder de afspraak vallen.

1.6 De bijdrage van de te herformuleren producten aan de inname

De tekst voor groenteconserven is niet veranderd ten opzichte van deel 1. Het effect is marginaal, maar ligt waarschijnlijk voor dagelijkse gebruikers van deze categorie hoger. De toevoeging voor suiker is goed, maar de WAC vraagt zich af waarom er geen inschatting gemaakt kan worden voor het effect op de inname?

1.7 De historie van de productsamenstelling

Er is één zin toegevoegd over suiker, dat is prima.

1.8 Technologische aspecten

De tekst is niet gewijzigd ten opzichte van deel 1. De belangrijkste beperkende factor lijkt hier sensorisch van aard (maskeren van zuren?), maar zou je dan bijvoorbeeld minder zuur kunnen toevoegen? Zijn er nog technische drempels? De WAC adviseert de indieners hier verder over na te denken en met oplossingen te komen. Kortom, de beschrijving is goed, maar de onderbouwing heeft de WAC beoordeeld als matig.

1.9 Veranderingen in de consumptie van de productgroep

De WAC vindt de redenatie waarom het positief is om het suikergehalte te verlagen omdat het een genietproduct is, wat merkwaardig. De WAC kan zich wel voorstellen dat de toevoeging van verlaagd suikergehalte bij een deel van de consumenten als positief ervaren zal worden. De WAC heeft graag inzicht in de resultaten van de smaaktesten.

Eindoordeel:

Positief is dat de afspraak voor groenteconserven is uitgebreid met andere soorten groenteconserven, peulvruchten en appelmoes. Het is vooral bemoedigend dat er nu ook een afspraak is voor appelmoes. De WAC vraagt zich af onder welke categorie de andere fruitconserven en de tomaten uit blik vallen. De WAC vindt het belangrijk dat ook voor deze producten afspraken worden gemaakt.

Met dit voorstel worden zowel toegevoegd suiker als natrium tegelijkertijd aangepakt. Het oordeel van de WAC over de onderbouwing van het voorstel is niet veranderd ten opzichte van deel 1; goed onderbouwd, omdat de partijen geïnvesteerd hebben in het testen van de nieuwe normen, en hierdoor de kans op succes groter is. Met het opstellen van normen aan de hand van consumententesten en de stapsgewijze zoutreductie in de loop van de tijd kan deze categorie als voorbeeld worden beschouwd voor nog nieuw te maken afspraken.

Belangrijke kanttekening is de manier waarop de reductiepercentages nu zijn berekend. Deze zijn gebaseerd op de maximale reductie die wordt bereikt bij de producten met het hoogste gehalte. Dit geeft geen realistisch beeld van de reducties in de gehele categorie. De WAC adviseert om de reductiepercentages aan te passen naar de gemiddelde reductie over de (sub)categorie, zoals tot nu toe gebruikelijk was. De WAC vindt het belangrijk dat over de verschillende categorieën heen dezelfde systematiek gehanteerd wordt. Ook heeft de WAC nog gevraagd naar de grafieken met daarin de spreiding en deze zijn inmiddels nageleverd.

Doelstelling 1: Ambitie van het voorstel binnen de subcategorie

Deze aanvulling van de afspraak voor groenteconserven, is net als deel 1 **redelijk ambitieus**. De WAC vindt het positief en bemoedigend dat er in een aantal varianten geen suiker meer wordt toegevoegd of wordt verminderd. Ook vindt de WAC het bemoedigend dat in deze categorie de stapsgewijze reductie succesvol wordt toegepast. Verbetermogelijkheden zijn er nog bij het verder kwantificeren van de reductie aan de hand van omzetgegevens en in betere kwantitatieve omschrijving van het aandeel van de producten waarop de afspraak van toepassing is in de totale categorie.

Omdat het om een technisch relatief homogene groep gaat, is de reductie technologisch eenvoudig en in één keer te realiseren. Ook in de toekomst (na afloop van deze afspraak) zouden nog verdergaande stappen genomen kunnen worden in deze categorie, wanneer rekening wordt gehouden met smaakgewenning van de consument, de technologische grenzen worden opgezocht en zoutvervangers worden ingezet. De WAC ziet graag een plan van aanpak voor de langere termijn met daarin een volgende reductiestap voor zout, voor de gehele categorie van groenteconserven.

Doelstelling 2: Bijdrage aan de doelstelling van het Akkoord

De WAC is positief dat bijna 100% van de producten van aangesloten partijen met beide afspraken worden aangepakt. Maar net als aangegeven in ons vorige advies, is het voor de WAC nog steeds niet mogelijk om op basis van de aangeleverde informatie uit het voorstel een kwantitatieve bijdrage aan de doelstelling van het akkoord te berekenen. Wel is de WAC van mening dat deze ketenafpraak weliswaar een beperkte bijdrage heeft aan de volksgezondheid, maar is deze afspraak voor gebruikers van groenteconserven en kinderen wel een belangrijke stap.